

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Folklorni obrazci v kulturi in družbi
Course title:	Short folklore forms in culture and society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Primerjalni študij idej in kultur, doktorski študij 3. stopnje	Slovenske študije – tradicija in sodobnost	Brez letnika	/
Comparative studies of ideas and cultures, doctoral study 3 rd level	Slovene Studies – tradition and modernity	Not specified	/

Vrsta predmeta / Course type: splošno izbirni / general elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code: 86

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	30				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Saša Babič

Jeziki / Languages: Predavanja / Lectures: slovenščina, angleščina / Slovenian, English
 Vaje / Tutorial: /

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni posebnih pogojev.

Prerequisites:

None required.

Vsebina:

Folklorni obrazci so najkrajše oblike slovstvene folklorne in pogosto pragmatični del vsakdanjega govora. Gre za naslednje žanre: pozdrav, kletvica, pregovor, uganka, zagovor, molitev. Vse te žanre najdemo v relativno stalnih, pa vendar konstantno spreminjajočih se funkcijah, oblikah in kontekstih. Študenti_ke bodo spoznavali_e folklorne obrazce v vsebinskih sklopih po posameznih žanrih:

Kletvica

- Definicija kletvice in značilnosti rabe
- Teoretično-metodološka izhodišča folklorističnega raziskovanja kletvic
- Procesi nastanka in spreminjanja kletvic in njihove rabe
- Delitve kletvic
- Sodobni vidiki in rabe kletvic
- Problematika terenskega zbiranja kletvic

Pregovor

- Definicije pregovora
- Teoretično-metodološka izhodišča

Content (Syllabus outline):

Short folklore forms are the shortest forms of folklore and often a pragmatic part of everyday speech: greeting, swearing, proverb, riddle, incantation, prayer. All these genres are found in relatively fixed, yet constantly changing functions, forms and contexts. Students will learn about individual genres of short folklore forms in context within lessons:

Swearword

- Definition of swearwords and the characteristics of the use
- Theoretical and methodological points of the swearword research
- Creativity and changing of swearwords and their use
- Categorization of swearwords
- Contemporary views and uses of swearwords
- Problematics of field collecting of swearwords

Proverb

<p>folklorističnega raziskovanja pregovorov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesi nastanka in spreminjanja pregovorov in njihove rabe • Podžanrske delitve pregovorov • Pojav medbesedilnosti in vpliv na proces rabe pregovorov • Mejnost žanra pregovora in uganke • Sodobni vidiki in rabe pregovorov <p>Uganka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definicija uganke • Teoretično-metodološka izhodišča folklorističnega raziskovanja ugank • Procesi nastanka in spreminjanja ugank in njihove rabe • Podžanri uganke in njihova variabilnost • Sodobni vidiki in rabe ugank <p>Zagovori in molitve</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opredelitev zagovorov in molitev • Teoretično-metodološka izhodišča folklorističnega raziskovanja zagovorov in molitev • Procesi spreminjanja rabe zagovorov in molitev • Delitve zagovorov in molitev • Sodobni vidiki rabe zagovorov in molitev 	<ul style="list-style-type: none"> • Definition of proverbs • Theoretical and methodological points of the folklore research of proverbs • Creativity and modifications of proverbs and their use • Subgenres and categorization of proverbs • Intertextuality and its influence on using proverbs • Proverb and riddle on the genre border • Contemporary view and uses of proverbs <p>Riddle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition of riddles • Theoretical and methodological points of the riddle research • Creativity and changing of riddles and their uses • Sub-genres of riddles and their variability • Contemporary view and uses of puzzles <p>Incantation and prayer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition of incantation and prayer • Theoretical and methodological points of the incantation and prayer research • Processes of changing of the incantation and prayer use • Categorisation of incantations and prayers • Contemporary view and uses of incantation and prayer
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

<ul style="list-style-type: none"> • Babič, Saša 2015: Beseda ni konj: Estetska struktura slovenskih folklornih obrazcev. (Ethnologica – Dissertationes, 6). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. • Bartmiński, Jerzy 2009/2012: Aspects of Cognitive Ethnolinguistics. Sheffield and Oakville, CT: Equinox. • Duranti, Alessandro 1997: Linguistic Anthropology. Cambridge Textbooks in Linguistics. Velika Britanija: Cambridge University Press. • Dundes, Alan 1965: The Study of Folklore. University of California at Berkeley. • Ivančič Kutin, Barbara 2011: Živa pripoved v zapisu. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. • Jakop, Nataša 2006: Pragmatična frazeologija. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU Ljubljana. • Koski, Kaarina, Frog, Savolainen Ulla 2016: Genre – Text – Interpretation. Multidisciplinary Perspectives on Folklore and Beyond. Helsinki: Finnish Literature Society. • Parrott Hickerson, Nancy 2000: Linguistic Anthropology. ZDA: Texas Tech University. • Stanonik, Marija 2001: Teoretični oris slovstvene folklore. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. • Whorf, Benjamin Lee 1984: Language, Thought and Reality: Selected Writings (1956), ed. John B. Carroll, Cambridge, Massachusetts: M.I.T. Press, 1984. • Wierzbicka, Anna 1992: Semantics, Culture and Cognition: Universal Human Concepts in Culture-Specific Configurations. New York, Oxford University Press. • Bauman, Richard 1963: The Collecting of Proverbs. Western Folklore 22/4. 271–272.
--

- Dundes, Alan 1987: On the Structure of the Proverb. *Proverbium* 16 (1971)–25 (1975). Peter Lang. 961–974.
- Dundes, Alan 1989: On Whether Weather »Proverbs« Are Proverbs. *Folklore Matters*. Knoxville. 92–97.
- Jason, Heda 1987: Proverbs in Society: The Problem of Meaning and Function. *Proverbium* 16 (1971)–25 (1975). Peter Lang. 617–624.
- Mieder, Wolfgang 1993: Proverbs are never out of season. Popular wisdom in the modern age. Oxford University Press
- Ojo Arewa, E. in Dundes, Alan 1964: Proverbs and the Ethnography of Speaking Folklore. *American Anthropologist, New Series*, 66/6, 2. del. 70–85
- Dolenc, Milan 1999: Zagovori v slovenski ljudski medicini. Ljubljana: Inštitut za zgodovino medicine.
- Grafenauer, Ivan 1937: Najstarejši slovenski zagovori. Maribor: Zgodovinsko društvo.
- Kumer, Zmaga 1999: Zlati očenaš: slovenski ljudski pasijon. Ljubljana: Družina.
- Matičetov, Milko 1951: Zagovarjanje pri dveh slovenskih književnikih. *Slovenski etnograf* št. 20/21. Ljubljana. 331–342.
- Möderndorfer, Vinko 1964: Ljudska medicina pri Slovencih. Ljubljana: Inštitut za slovensko narodopisje SAZU, Gradivo za narodopisje Slovencev. 185–186.
- Novak, Vilko 1983: Slovenske ljudske molitve. Ljubljana: Družina.
- Orožen, Martina 2009: Rokopisne Kolomonove in zdravilske bukve s Kovka nad Hrastnikom. *Slavistična revija*, letnik 57/2009, št. 2, april–junij. 263–276.
- Sosič, Barbara 2000: Gradivo o ljudski medicini v zapiskih terenskih ekip Slovenskega etnografskega muzeja. *Etnolog* 10 (2000). 213–254.
- Georges, Robert A. in Alan Dundes 1963: Towards a Structural Definition of the Riddle. *Journal of American Folklore*, 76(300) (1963). 111–18.
- Kaivola-Bregenhøj, Annikki 2010 Riddles: Perspectives on the Use, Function and Change in a Folklore Genre. (*Studia Fenica Folkloristica*, 10). Helsinki: Finnish Literature Society.
- Köngäs Maranda, Elli 1976: Riddles and Riddling: An Introduction”. *The Journal of American Folklore*, 89 (1976). 127–37 (pp. 135–37).
- Pepicello W. J in Thomas A Green 1984 (1949): *The Language of Riddles – New Perspectives*. Columbus: Ohio State University Press.
- Ljung, Magnus 2011: *Swearing: a corss-cultural linguistic study*. Basingstoke ; New York: Palgrave Macmillan.
- Nežmah, Bernard 1997: *Kletvice in psovke*. Ljubljana: Nova revija.
- Zuljan Kumar, Danila 2005: Kletvice in psovke kot koherentna sredstva in njihova raba v Brdih. Izvestje raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici december 2005, št. 2. Nova Gorica. 39–43.

Cilji in kompetence:

Predmet seznanja študente_ke s pojmom folklornih obrazcev znotraj paremiologije, slovstvene folkloristike in lingvistične antropologije z zgodovinskega, teoretskega in empiričnega vidika. V fokusu obravnav bodo kletvice, pregovori, uganke ter zagovori in molitve kot najprezentativnejši žanri iz skupine folklornih obrazcev. Študenti_ke bodo seznanjeni s svetovno in slovensko zgodovino zbiranja in raziskovanja folklornih obrazcev, s

Objectives and competences:

To familiarize students with the concept of folklore forms within paremiology, folkloristics and linguistic anthropology from historical, theoretical and empirical point of view. Swearwords, proverbs, riddles, incantations and prayers will be considered as the most representative genres from the group of folklore forms. Students will be acquainted with the global and Slovenian history of collecting and researching short folklore forms, the theoretical

teoretičnim vidikom posameznih žanrov, z analizo slovenskega arhivskega gradiva folklornih obrazcev ter z obravnavo sodobnega gradiva in njegovo analizo.

Med najpomembnejšimi izobraževalnimi cilji predmeta so razumeti zgradbo in funkcijo posameznih folklornih obrazcev, tj. kletvice, pregovori, uganke, zagovori, molitve, znotraj družbe in z vidika časovne perspektive; razumeti njihovo vlogo v družbi in pri prenosu družbenih vidikov, vzorcev ter jih interpretirati znotraj določene družbe in časa. Pomembni vidiki predmeta so: kritični uvid v najkrajše folklorne oblike in medbesedilnosti; zaznavanje dinamike različne rabe folklornih obrazcev, njihove spremenljivosti ter različnih javnih in medijskih diskurzov, raziskovanje (spontane in namerne) variantnosti.

aspects of individual genres, the analysis of Slovenian archives of folklore forms, and the research of contemporary material and its analysis.

Among the most important educational objectives of the course are: to understand the structure and function of individual short folklore form, i.e. swearwords, proverbs, riddles, incantations, prayers, within the context and time; to understand their role in society and transfer of social aspects, patterns. Important gained competencies are: critical insight into the short folklore forms and intertextuality; the perception of the dynamics of the different uses of short folklore forms, their variability and various public and media discourses, detection and research of (spontaneous and deliberate) variants.

Predvideni študijski rezultati:

Študentke in študenti (1) razumejo pomen folklornih žanrov, obrazcev in njihove vloge v družbi, (2) znajo izbrati najprimernejši metodološki pristop za lastno študijo primera in (3) uporabiti ustrezne tehnike zbiranja in analize folklornih žanrov.

Intended learning outcomes:

Students (1) understand the role of folklore genres, forms and their role in society, (2) are capable of choosing an appropriate research methodology for their own case study and (3) are able to apply the chosen techniques of collecting and analysing folklore genres..

Metode poučevanja in učenja:

Oblike dela:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
- Samostojno delo študentov
- e-izobraževanje

Metode (načini) dela:

- Razlaga
- Razgovor/ diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera
- Igra vlog
- Druge vrste nastopov študentov
- Reševanje nalog
- "Terenske vaje" (npr. obiski podjetij)
- Vključevanje gostov iz prakse

Learning and teaching methods:

Types of learning/teaching:

- Frontal teaching
- Work in smaller groups or pair work
- Independent students work
- e-learning

Teaching methods:

- Explanation
- Conversation/discussion/debate
- Work with texts
- Case studies
- Roleplay
- Different presentation
- Solving exercises
- Field work (e.g. company visits)
- Inviting guests from companies

Načini ocenjevanja:

Krajši pisni izdelki
Daljši pisni izdelki

Delež (v %) /
Weight (in %)

60

Assessment:

Short written assignments
Long written assignments

<i>(seminarska naloga z znanstvenim aparatom in terenskimi izsledki)</i>		<i>(seminar work with theoretical part and field-work research)</i>
Javni nastop ali predstavitev	20	Presentations
Končno ocenjevanje (pisni/ustni izpit)	20	Final examination (written/oral)
Drugo		Other

Reference nosilca / Lecturer's references:

- Babič, S.: Beseda ni konj: estetska struktura slovenskih folklornih obrazcev, (Ethnologica - Dissertationes, 6). 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2015.
- Babič, S.: Charms and localities: location descriptions in charms. V: Charms and charming: studies on magic in everyday life, (Zbirka Studia mythologica Slavica, Supplementa, suppl. 15). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 2019, str. 259-268.
- Babič, S.: Barve v slovenskih sodobnih folklornih ugankah. Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 2019, 59, št. 1, str. 71-79.
- Babič, S.: Obravnava folklornih obrazcev v osnovnošolskih berilih in revijah. Jezik in slovstvo, 2019, letn. 64, št. 2, str. 19-30.
- Babič, S.: Colours and colour names in Slovenian riddles. V: VOOLAID, Piret (ur.), BABIČ, Saša (ur.). Variation in folklore and language. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. cop. 2019, str. 109-132.
- Babič, S.: Barve v slovenskih folklornih ugankah. Glasnik Slovenskega etnološkega društva 58/1-2, 2018, str. 43–51.
- Babič, S., Voolaid, P.: Swearing: dissolution into nothingness. Studia mythologica Slavica 21, 2018, str. 147–159.
- Babič, S.: Stereotipi in predsodki o ženskah in moških v šaljivih vprašanjih. V: Jambrešić Kirin, Renata (ur.). Humor u svakodnevnoj komunikaciji, (Biblioteka Nova etnografija). Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku. 2018, str. 81–95.
- Babič, S.: Tudi stara pamet ne vidi vsega vselej prav: konceptualizacija pameti in neumnosti v paremioloških enotah iz zbirke Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU. V: Będkowska-Kopczyk, A. (ur.), Pfandl, H. (ur.). Slavofraz 2016: Phraseologie und (naive) Psychologie = Phraseology and (naïve) psychology = Frazzeologija i (naivnaja) psihologija,. Hamburg: Dr. Kovač. 2018, str. 81-92.